

Датум: 26. јануар 2026. године

Број: 58

**ПРОГРАМ РАДА ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
за 2026. годину**

Нови Сад, Јануар 2026. године

На основу члана 19. став 1. тачка 3. Статута Педагошког завода Војводине број 578/1 од 08.11.2013. године, Управни одбор Педагошког завода Војводине је, дана 26. јануара 2026. године, једногласно, донео

ПРОГРАМА РАДА ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ

ЗА 2026. ГОДИНУ

Програмски оквир Педагошког завода Војводине

Одлуком Скупштине Аутономне покрајине Војводине („Сл. лист АПВ“, бр. 14/2003 - у даљем тексту: Одлука о оснивању) основана је 24. септембра 2003. године установа - Педагошки завод Војводине (у даљем тексту: Завод), ради унапређења и развоја стручно-истраживачког рада у области предшколског, основног и средњег образовања и васпитања.

Одлуком о оснивању одређена је позиција Завода и утврђени су основни правци деловања, а послови Завода усмерени су ка процесу истраживања успешности образовних институција, планова и програма наставе и учења, давању стручних оцена, односно стручних мишљења о квалитету рукописа уџбеника, приручника, додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, начина спровођења васпитно-образовног процеса, едукације и усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника, праћења и афирмације коришћења савремених метода наставе, организовање семинара и стручних скупова, а сви наведени послови односе се на образовно-васпитни рад на језицима националних мањина, на којима се остварује образовно-васпитни рад у Аутономној покрајини Војводини. Наведени послови Завода усаглашени су са дефинисаним темељима доуниверзитетског (и универзитетског) образовања у двадесет првом веку, који се односе на повећање квалитета, обухвата, релевантности и ефикасности образовања, у циљу стварања услова за лични и професионални развој сваког појединца, као и за развој друштва и

државе заснованих на знању - извор: Стратегија развоја образовања у Републици Србији до 2030. године („Сл. гласник РС“, бр. 63/2021).

Правни основ за обављање програмских активности Завода садржан је у Закону о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др. Закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), Закону о утврђивању надлежности АП Војводине („Сл. гласник РС“, бр. 99/2009, 67/2012-ОУС, 18/2020-др. закон и 111/2021-др.закон), Одлуци о оснивању и у Статуту Педагошког завода Војводине број 578/1 од 08.11.2013. године.

У свом раду, поред наведених прописа, Завод примењује: Закон о уџбеницима („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018, 92/2023 и 109/2025), Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС“, бр. 109/2021), Закон о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17, 113/17 - др. закон, 95/18 - др. Закон, 10/19 и 129/2019) као посебан закон који регулише предшколско васпитање и образовање, рад предшколских установа, групе у вртићима, права и обавезе запослених у овим установама (васпитачи, медицинске сестре, руководиоци, стручне службе) итд.; Закон о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 10/19, 27/18 - др. Закон, 10/2019, 129/2021-др. Закон, 92/2023 и 19/2025) као посебан закон који регулише обавезно основно образовање и васпитање и којим су, поред осталог, прописани: циљеви и исходи овог нивоа образовања као и опште међупредметне компетенције; трајање основног образовања и васпитања; врсте наставе (разредна и предметна, целодневна настава и продужени боравак, настава за ученике на кућном и болничком лечењу, настава код куће, настава на даљину) и др.; Закон о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС“, бр. 55/13, 101/17, 27/18 - др. Закон, 6/20, 52/21, 129/2021, 192/2021-др. Закон, 92/2023 и 19/2025), као Закон који регулише средње образовање и васпитање којим су, поред осталог, прописани: циљеви и исходи овог нивоа образовања као и опште међупредметне компетенције; врсте средњих школа (гимназија, стручна, уметничка, мешовита школа, школа за ученике са сметњама у развоју); различити програми међу којима и програм

каријерног вођења и саветовања, програм заштите животне средине, програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања и др.; Закон о образовању одраслих („Службени гласник РС”, бр. 55/13, 88/17 - др. закон, 27/18 - др. Закон, 6/20 - др. закон) - посебан закон који регулише образовање одраслих путем формалног и неформалног образовања и информалног учења; Закон о дуалном образовању („Службени гласник РС”, бр. 18/10, 101/17, 6/20 и 76/2023) уређује садржај и начин остваривања дуалног образовања (модел реализације наставе у систему средњег стручног образовања и васпитања), узајамна права и обавезе ученика, родитеља/старатеља, школе и послодавца, материјално и финансијско обезбеђење ученика, као и друга питања од значаја за дуално образовање;

Завод у свом раду примењује и Закон о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018-аутентично тумачење), Правилник о раду у Педагошком заводу Војводине (пречишћен текст) број 985 од 29.11.2024. године, као и Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 62/2013-испр, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. Закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021 - др.закон, 138/2022, 92/2023 и 94/2024) и друге одговарајуће прописе.

Термини којима су у Програму рада означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Унапређивање квалитета предшколског, основношколског и средњошколског образовања и васпитања на језицима национаних мањина на којима се остварује образовно-васпитни рад у АП Војводини у 2026. години планирано је путем обављања послова Завода, који су утврђени Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018-др. Закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), Стратегијом развоја образовања и васпитања у

Републици Србији до 2030. године („Сл. гласник РС“, бр. 63/2021) и другим одговарајућим актима.

У складу са унутрашњом организацијом Завода, рад се одвија у следећим одељењима: Развојно одељење, Истраживачко одељење, Издавачко одељење и Секретаријат. Програм рада у Заводу остварује се међусобном сарадњом његових одељења, сарадњом са институцијама које се баве образовањем и васпитањем, као и сарадњом са спољним стручним сарадницима.

ЦИЉЕВИ

Посебни програмски циљеви Завода у 2026. години су:

- унапређивање квалитета предшколског, основношколског и средњошколског образовања и васпитања;
- развијање професионалних компетенција наставника, васпитача и стручних сарадника у најзначајнијим областима образовања и васпитања и промовисање иновативних метода у мултикултуралној школи;
- праћење и евалуација ефеката реализације акредитованих програма сталног стручног усавршавања запослених у образовању, који образовно-васпитни рад изводе на језицима националних мањина на територији АП Војводине;
- промовисање позитивног утицаја двојезичности и вишејезичности у васпитно-образовном систему;
- неговање мултикултурализма и развијање интеркултуралног образовања и толеранције у школама и у широј друштвеној заједници;
- унапређивање инклузивног образовања на језицима националних мањина - националних заједница.

Наведени посебни програмски циљеви Завода у 2026. години у сагласности су са Општим циљем 1. Стратегије развоја образовања у Републици Србији до 2030. године,

одосно са Посебним циљем 1. Стратегије: Унапређен квалитет система сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Показатељи остварености овог Посебног циља, према Стратегији развоја образовања у Републици Србији до 2030. године су: објављен каталог сталног стручног усавршавања усклађен са новим концептом усавршавања запослених у образовању; повећање процента образовно-васпитних установа које примењују хоризонтално учење; повећање броја запослених у образовно-васпитним установама који су напредовали у виша звања.

Такође, мере које воде до остваривања овог Посебног циља, према Стратегији развоја образовања у Републици Србији до 2030. године су: унапређивање сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника и развој система напредовања у звањима запослених у образовању и васпитању; развој система сталног стручног усавршавања директора и секретара установа. Завод је приликом утврђивања својих активности у 2026. години имао у виду Опште и Посебне циљеве Стратегији развоја образовања у Републици Србији до 2030. године.

Наведени посебни програмски циљеви Завода у сагласности су и са визијом развоја образовања и васпитања у Републици Србији, а то је обезбеђивање квалитетног образовања за постизање пуног потенцијала сваког детета, младе и одрасле особе, што ће се постићи развојем културе целоживотног учења, трансформацијом учења и подучавања у правцу развоја критичког мишљења, медијске и информатичке писмености, развојем образовања које ће бити усклађено са достигнућима науке, технике и технологије, одрживог развоја и партиципативности на свим нивоима образовног процеса – извор: Стратегија развоја образовања у Републици Србији до 2030. године („Сл. гласник РС“, бр. 63/2021).

ПРИНЦИПИ И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Полазишта за свој рад Завод налази у законима и документима којима Република Србија и АП Војводина креирају образовну политику, односно образовну политику националних мањина - националних заједница.

У складу са унутрашњом организацијом Завода, рад се одвија у следећим одељењима: Развојно одељење, Истраживачко одељење, Издавачко одељење и Секретаријат.

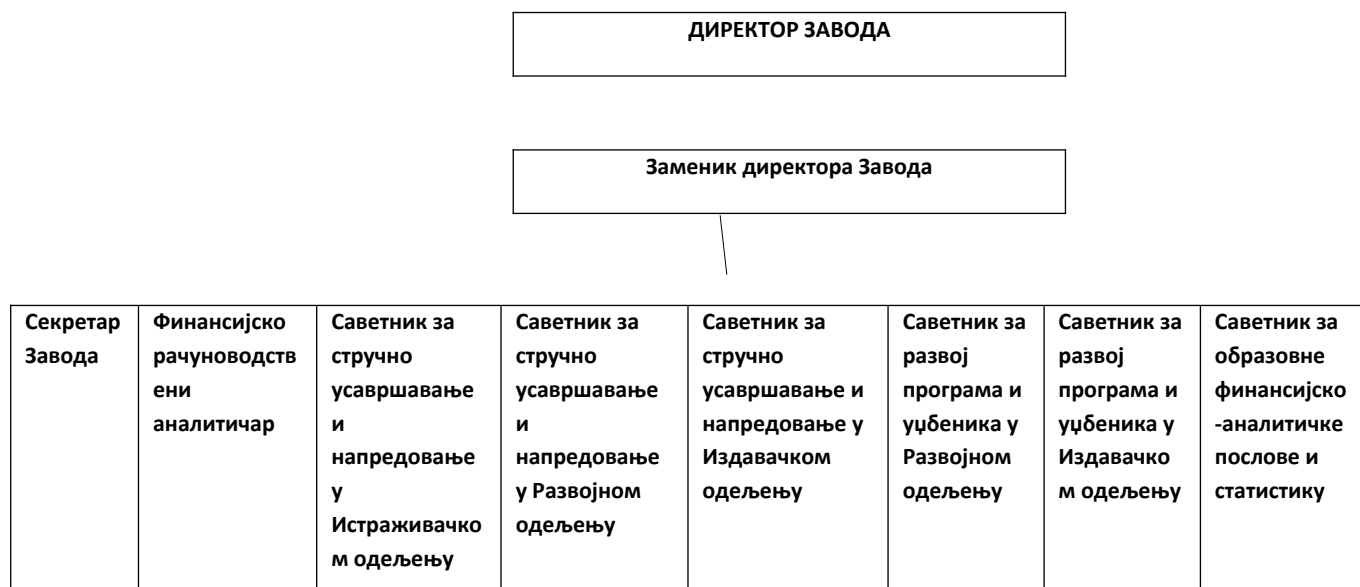
Програм рада у Заводу се остварује међусобном сарадњом његових одељења, као и сарадњом са институцијама које се баве образовањем и васпитањем, односно сарадњом са спољним стручним сарадницима Завода.

Послове директора Завода обавља Јанош Пушкаш, професор информатике и професор физике и основа технике за основну школу, из Зрењанина, на основу Одлуке о именовању директора Педагошког завода Војводине Број: 003502126 2024 09411 000 000 022 018 06 002 од 17.12.2024. године, на период од 4 (четири) године, у складу са чланом 16. став 2. Статута Педагошког завода Војводине број 578/1 од 08.11.2013. године.

Одлуком о именовању председника и чланова Управног одбора Педагошког завода Војводине Број: 004152841 2025 09412 001 001 022 020 06 002 од 16. октобра 2025. године, Скупштина АП Војводине, именovala је председника и чланове Управног одбора Завода и то: Владана Бумбића, дипломираног правника из Новог Сада, за председника Управног одбора, док су за чланове Управног одбора именовани: Милош Сучевић из Новог Сада, мастер менаџер, Милош Јеличић из Ветерника, мастер инжењер менаџмента, Софија Милошевић из Новог Сада, мастер професорица српског језика и књижевности, Милена Јовичин из Новог Сада, дипломирана економисткиња, Магдолна Балиж из Новог Сада, професорица разредне наставе, др Данијела Радовић, професорица енглеског језика и књижевности, из реда запослених, Жужана Мезеи, професорица српског језика и књижевности у одељењима за националне мањине, из реда запослених и Сузана Ковачевић, дипломирана правница, из реда запослених.

Одлуком о именовању председника и чланова Надзорног одбора Педагошког завода Војводине Број: 004153124 2025 09412 001 001 022 019 06 002 од 16. октобра 2025. године, Скупштина АП Војводине, именовала је председника и чланове Надзорног одбора Завода и то: Татјану Каназир, дипломирану економисткињу из Новог Сада, за председницу Надзорног одбора, а за чланове Надзорног одбора именовани су Маја Мићић, дипломирана правница из Новог Сада и Каса Чонгор, дипломирани учитељ, из реда запослених у Заводу.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Педагошком заводу Војводине број 585 од дана 17.05.2018. године, на који је Покрајинска влада дала сагласност Решењем 127 број: 022-430/2018 од 30.05.2018. године и Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Педагошком заводу Војводине број 585 од дана 17.05.2018. године, деловодни број 1237 од 15.11.2018. године, на који је Покрајинска влада дала сагласност Решењем 127 број: 022-430/2018 од 28.11.2018. године, за извршење задатака и послова из делокруга рада Завода, систематизовано је девет извршилачких радних места, не рачунајући радно место директора Завода, према следећој схеми:

Директор Завода је, на основу члана 79. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење), донео једно решење о мировању радног односа, због именовања на функцију у државном органу и на том радном месту ангажован је извршилац, због замене привремено одсутне запослене, до њеног повратка на радно место, у складу са чланом 37. став 4. тачка 1. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење).

У Заводу је закључен уговор о раду на одређено време са директором Завода, на основу члана 48. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017-одлука УС, 113/2017 и 95/2018 - аутентично тумачење), као и на основу Одлуке Скупштине АП Војводине о именовању директора Педагошког завода Војводине Број: 003502126 2024 09411 000 000 022 018 06 002 од 17.12.2024. године.

У складу са напред наведеним, Завод у току 2026. године, планира следећу структуру запослених:

- директор – 1 (једно) именовано, односно, постављено лице (уговор о раду на одређено време),
- 9 (девет) запослених на основу уговора о раду на неодређено време.

За наведене запослене плата је билансирана у Финансијском плану Завода за 2026. годину. Због повећаног обима посла планира се запошљавање 3 (три) лица на одређено време. За њих плата није билансирана у Финансијском плану Завода за 2026. годину.

ПЛАН И ПРОГРАМ АКТИВНОСТИ ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ У 2026. ГОДИНИ

У Програму рада за 2026. годину активности Завода деле се у четири области:

- 1) Ефикасност система образовања и васпитања;
- 2) Образовање у мултикултуралној школи;
- 3) Васпитно-образовни рад на раношколском и средњошколском нивоу;
- 4) Иновативне методе у настави.

Основни извор средстава за реализацију програма Завода представљају изворна средства буџета АП Војводине, по одлуци Скупштине АП Војводине, а на предлог Покрајинске владе.

Остали извори средстава су сопствена средства, која Завод остварује у поступку одобравања програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника, на основу члана 42. став 1. тачка 12., а у вези са чланом 185. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018-др. Закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), као и на основу члана 8. став 1. Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС“, бр. 109/2021), затим у поступку одобравања стручних скупова као признатих облика стручног усавршавања, на основу члана 14. став 5. овог Правилника, као и пружањем других услуга, а извор средстава могу бити и средства остварена у оквиру евентуалних донација.

1. ЕФИКАСНОСТ СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Чланом 14. Одлуке о оснивању Завода предвиђена је могућност ангажовања спољних сарадника у раду Завода. Сарадници су стручњаци из области образовања и васпитања, различитог профила, у зависности од потреба рада Завода.

Формирањем и организовањем рада стручних комисија омогућује се да Завод доноси стручне оцене, односно стручна мишљења о предлозима планова и програма наставе и учења, правилника и норматива, омогућује се давање стручних оцена, односно стручних мишљења о квалитету рукописа уџбеника, приручника, додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, као и вршење других сличних послова, у складу са захтевима Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

Мишљења која доносе стручне комисије Завода односе се на одређена подручја рада и одређене образовне профиле, као и општеобразовне предмете код којих се предлажу измене или допуне правилника о плановима и програмима наставе и учења. Остваривање ових активности захтева развијање и ажурирање базе података о члановима стручних комисија Завода, учешће комисија на развијању и праћењу правилника о плановима и програмима наставе и учења за предшколско, основно и средњошколско образовање и васпитање.

1.1. ПРИПРЕМА И АНАЛИЗА ПРОГРАМА И УЏБЕНИКА

Циљ пројекта је унапређивање образовања које се изводи на језицима националних мањина. Стручни послови обухватају припрему основа програма предшколског васпитања и образовања, планова и програма наставе и учења основног, општег средњег и уметничког образовања и васпитања, који се односе на образовно-васпитни рад који се изводи на језицима националних мањина.

Стручни послови у оквиру овог пројекта, између осталог, се односе на формирање комисија за оцену квалитета рукописа уџбеника, односно ради давања стручног мишљења о квалитету рукописа приручника, додатних наставних средстава и

дидактичких игровних средстава, као и рукописа превода истих, намењених за образовно-васпитни рад на језицима националних мањина у АП Војводини.

У 2026. години Завод ће, уколико не буде располагао са стручњацима одређеног профила, ангажовати потребне стручњаке (као спољне сараднике) за оцену квалитета рукописа уџбеника, односно ради давања стручног мишљења о квалитету рукописа приручника, додатних наставних средстава и дидактичких игровних средстава, као и рукописа превода истих, намењених за образовно-васпитни рад на језицима националних мањина у АП Војводини, у складу са одредбама Правилника о ближим условима и критеријумима за избор других стручних лица и чланова комисије за припрему стручне оцјене квалитета рукописа и стручног мишљења („Сл. гласник РС“, бр. 94/2018).

У оквиру овог пројекта планирано је организовање стручних скупова, радних састанака и консултација са националним саветима националних мањина - националних заједница у АП Војводини, односно са одговарајућим одборима за образовање. Њихови чланови ће учествовати у формирању и активирању стручних комисија за давање мишљења на предложене основе програма предшколског васпитања и образовања, планова и програма наставе и учења основног, општег средњег и уметничког образовања у образовању националних мањина - националних заједница.

Остварени резултати могу се мерити применљивошћу нових планова и програма наставе и учења и испуњавањем стандарда квалитета нових уџбеника и других наставних средстава.

Одговорне институције за реализацију програма су: Завод, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице и одбори за образовање националних савета националних мањина.

1.2. ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У ОБРАЗОВАЊУ

На основу Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018-др. Закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025) и Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. гласник РС“, бр. 109/2021), Завод одобрава програме сталног стручног усавршавања и стручне скупове који се односе на образовно-васпитни рад који се изводи на језицима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине, а који унапређују професионалне компетенције запослених у образовању.

Циљ пројекта је унапређивање система сталног стручног усавршавања и професионалног развоја запослених у образовно-васпитним институцијама на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу у којима се настава изводи на језицима националних мањина - националних заједница.

Специфични циљеви су оснаживање наставника, васпитача и стручних сарадника за самостално креирање и реализацију наставе појединих предмета, мотивисање за примену иновативних методичких приступа, подизање квалитета извођења наставе и професионалног развоја запослених у складу са Стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја (извор – Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја, „Сл. гласник РС“, бр. 5/2011). Сарадња се остварује са релевантним институцијама које се баве образовањем и васпитањем у АП Војводини.

Планиране активности су: послови праћења реализације одобрених програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника, одобравање стручних скупова као признатих облика стручног усавршавања за образовно-васпитни рад, који се изводи на језицима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводине, организовање стручних скупова, као и израда приручника и других дидактичких материјала који ће пружити подршку наставницима, васпитачима и стручним сарадницима у њиховом професионалном раду.

Остварени резултати могу се мерити бројем реализованих програма сталног стручног усавршавања, односно бројем реализованих програма обука и бројем реализованих стручних скупова, бројем учесника на реализованим програмима обука и стручним скуповима, као и бројем одобрених лиценци за рад у образовању, те квалитативном анализом програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Одговорне институције за реализацију програма: Завод, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, одбори за образовање националних савета националних мањина, представници факултета и других стручних институција које се баве образовањем и васпитањем.

2. ОБРАЗОВАЊЕ У МУЛТИКУЛТУРАЛНОЈ ШКОЛИ

2.1. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДВОЈЕЗИЧНЕ НАСТАВЕ

Општи циљ пројекта је успостављање квалитетног и конкурентног модела двојезичног образовања, и то на српском, односно језику националне мањине и страном језику (Правилник о ближим условима за остваривање двојезичне наставе, „Сл. гласник РС“, бр. 105/2015, 50/2016 и 35/2017), који ће омогућити припрему ученика/ученица за њихово даље образовање, потенцијално на два језика.

Развијањем модела двојезичне наставе даје се допринос развијању не само вишејезичности у систему образовања и васпитања Аутономне покрајине Војводине, већ и развијању интеркултуралне свести код ученика и осталих актера у систему образовања, као и подстицању развијања когнитивних способности ученика. Евалуација програма омогућава да се на научним основама дође до оцена аспеката двојезичне наставе, а континуирана евалуација ефеката двојезичне наставе показује да ли долази до промене квалитета у реализацији наставе у дужем временском

периоду. На основу евалуације је могуће донети закључке о имплементацији двојезичне наставе као и препоруке за побољшање целог процеса у будућности.

Континуирано праћење и процењивање модела, односно проучавање ефекта које модел има на све учеснике процеса, не само ученике/ученице, већ и њихове родитеље и наставнике/наставнице, јесте предуслов за унапређивање модела засновано на научно-истраживачким постулатима, а последично томе и унапређивању читавог образовног система.

Планиране пројектне активности у 2026. години: спровођење истраживања под називом *Перцепције и искуства ученика/ученица, њихових родитеља и наставника/наставница у вези са квалитетом, изазовима и предностима двојезичне наставе* у две основне школе у општинама Панчево и Сремска Митровица, као и у средњој школи у општини Сремска Митровица; представљање резултата истраживања који ће се јавности учинити у потпуности доступним на сајту Завода.

Одговорна институција за реализацију програма: Завод.

2.2. ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ У ОБРАЗОВАЊУ

У АП Војводини, као мултикултуралној и вишејезичној средини, изучавање интеркултурализма јесте неопходно и неминовно, те се пројекат *Интеркултуралност у образовању* бави релацијама овог феномена са различитим аспектима живота, образовања и науке. Кроз пројекат и пројектне активности изучава се и испитује интеркултуралност у настави, историји, библиотекарству, медијима, језику, књижевности, преводу и другим пољима интересовања.

Активности предвиђене пројектом су: организација и одржавање *Дванаесте међународне конференције – Интеркултуралност у образовању InterKult 2026*; припрема, уређивање и објављивање *Књиге резимеа ИнтерКулт 2026*; презентација радова на Конференцији, као и рецензирање, уређивање, објављивање и промоција *Зборника радова са Једанаесте међународне конференције - Интеркултуралност у образовању InterKult 2025*, у првој половини 2026. године. На Конференцији –

Интеркултуралност у образовању InterKult 2026 - уводна предавања ће бити, по позиву, на свим језицима који су у службеној употреби на територији АП Војводине. Завод планира да и у оквиру *ИнтерКулта 2026* настави са праксом припремања изложбе уџбеника који су писани на језицима националних мањина/националних зајеница и на тај начин укаже на традицију издаваштва као и на развијање методике писања уџбеника у складу са модерним тенденцијама у образовању.

Ефекти пројекта: размена искустава, презентовање примера добре праксе, као и презентације резултата различитих истраживања допринеће бољем разумевању различитих и другачијих културних образаца, препознавању и прихватању обележја интеркултурализма и његова примена у свакодневном животу у АП Војводини. Објављивање радова у Зборнику Конференције допринеће вредновању стручно-научног рада аутора и академској афирмацији интеркултурализма, а усвојени закључци са Конференције моћи ће се употребљавати, и то за препознавање интеркултуралних појава и подстицање интересовања према другим националним заједницама.

Одговорна институција за реализацију програма је Завод, у сарадњи са Филозофским факултетом у Новом Саду, Учитељским факултетом на мађарском наставном језику у Суботици, Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.

2.3. ОБРАЗОВНА ПЛАТФОРМА

У циљу унапређивања компетенција наставника/наставница за извођење наставе која задовољава захтеве савременог учења, Завод наставља са вођењем и адаптирањем рада образовне платформе за наставнике/наставнице разредне и предметне наставе.

У оквиру својих активности Завод прикупља и објављује образовни материјал на језицима националних мањина – националних заједница, и то за потребе

наставника/наставница разредне и предметне наставе из различитих наставних предмета.

Циљ пројекта је одржавање, унапређивање и прилагођавање рада Платформе за наставнике/наставнице предметне и разредне наставе на језицима националних мањина – националних заједница на територији АП Војводине, као и прикупљање, адаптирање и дељење едукативног садржаја, као и испитивање потреба наставника/наставница за стручним усавршавањем и осмишљавањем и реализацијом програма сталног стручног усавршавања.

Ефекти рада односе се на унапређивање наставе на језицима националних мањина - националних заједница на територији АП Војводини.

Планиране активности током 2026. године су одржавање, унапређивање и прилагођавање рада Платформе, руковођење мрежом наставника/наставница - корисника/корисница Платформе, прикупљање, одабир и методолошко усклађивање са образовним стандардима и исходима наставе језика, едукативног материјала за објављивање на Платформи, креирање и реализација програма стручног усавршавања за наставнике/наставнице разредне и предметне наставе.

Остварени ефекти и резултати мере се бројем корисника Платформе као и бројем учесника/учесница програма стручног усавршавања.

Одговорна институција за реализацију програма је Завод.

2.4. ИНТЕРКУЛТУРАЛНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Интеркултуралне компетенције наставника/наставница су неопходни предуслов за спровођење интеркултуралног образовања како у национално хетерогеним срединама у Републици Србији тако и у хомогеним срединама где је феномен мултикултуралности стран и непознат. У *Правилнику о стандардима компетенција за професију наставника и њиховој професионалној развоја* („Сл. Гласник – Просветни гласник“ бр. 5/2011) појам интеркултуралности се може наслутити кроз формулације,

које се односе на компетенције за подршку развоју личности ученика/ученица и које гласе – „зна и разуме физичке, емоционалне, социјалне и културне разлике међу ученицима“, али се конкретна и директна повезница са интеркултуралношћу налази у правилницима о стандардима образовних постигнућа ученика, те би се следљивим увезивањем два аспекта, са једне стране компетенције наставника/наставница и постигнућа ученика/ученица, са друге стране, ефекат успешности подигао на виши ниво.

Активности предвиђене пројектом су: дизајнирање и спровођење истраживања искустава, ставова и потреба наставника/наставница у области интеркултуралног образовања; осмишљавање и покретање поступка одобравања обуке од јавног интереса за развијање интеркултуралних компетенција наставника/наставница; креирање приручника за развијање интеркултуралних компетенција наставника/наставница; превођење приручника на језике националних мањина; представљање резултата истраживања на научно-стручном скупу.

Ефекти пројекта: испитивање искустава, ставова потреба наставника/наставница у области интеркултуралних компетенција; презентовање резултата истраживања; креирана и одобрена обука од јавног интереса за развијање интеркултуралних компетенција; обучени наставници/наставнице за развијање интеркултуралних компетенција.

Одговорна институција за реализацију програма је Завод, у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Филозофским факултетима Универзитета у Новом Саду и Београду и Министарством просвете.

3. ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД НА РАНОШКОЛСКОМ И СРЕДЊОШКОЛСКОМ НИВОУ

3.1. ЗЕЛЕНА ПЕДАГОГИЈА

Појам одрживог развоја данас представља један од најважнијих изазова јер тежи томе да задовољи потребе садашње генерације, а да притом не угрожава могућности будућих генерација. Развијање свести о очувању животне средине и изградњи одрживе будућности мора постати једна од главних тема у свакој школској средини.

Циљ пројекта одрживог развоја у школама је подизање свести код ученика/ученица и код наставника/наставница о принципима одрживог развоја, као и њихово подстицање на креирање практичних активности које укључују заштиту животне средине. Специфични циљеви су креирање и одржавање стручних скупова, тј. усавршавање наставника/наставница на подручјима заштите животне средине, јачање доприноса организација цивилног друштва одрживом развоју кроз рад са ученицима/ученицама, предлог плана повезивања Циљева одрживог развоја Уједињених нација са школским курикулумом и сл.

С обзиром на то да је одрживи развој као појам изузетно широк, планира се припрема и одржавање стручних скупова, односно трибина, и свака од њих би обрађивала различите теме као што су: увод у одрживи развој, еколошка одрживост, социјална одрживост, економска одрживост, дигитализација и сл. са циљем разумевања концепта одрживог развоја, развијања вештине интеграције принципа одрживости у настави и подстицања критичког мишљења и примењивања одрживих пракси у школи.

Осим одржавања стручних скупова планира се и израда, уређивање и издавање приручника за наставнике у електронској и штампаној форми, као и одражавање једне међународне конференције, на којој би предавања држали еминентни стручњаци из области одрживог развоја.

Приручник за наставнике/наставнице представља кључни инструмент за успешну интеграцију ове области у наставну праксу. Добро осмишљен приручник не служи само

као збирка лекција, већ као педагошки водич који наставницима/наставницама омогућава да разумеју суштину, приступе и методе рада у области одрживог развоја.

Циљну групу представљају директори/директорке образовних институција, педагози/педагошкиње, психолози/психолошкиње и наставници/наставнице разредне и предметне наставе.

У реализацију пројекта су укључени спољни сарадници/сараднице Завода, као и сарадници Завода за унапређивање образовања и васпитања и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања из Београда.

3.2. БЕЗБЕДНОСТ НА ИНТЕРНЕТУ – ПРЕВЕНЦИЈА И ЕДУКАЦИЈА

Циљ пројекта *Безбедносћ на инћернету – ћревенција и едукација*, који је 2021. године покренут у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је пружање подршке свим учесницима/учесницама укљученим у васпитно-образовни процес, како запосленима у установама образовања и васпитања, деци и ученицима/ученицама и њиховим родитељима и старатељима/старатељкама, тако и надлежним државним институцијама у процесу спречавања насиља над ученицима путем електронских медија и друштвених мрежа.

Педагошки завод Војводине, у сарадњи са релевантним установама, планира у оквиру наставка пројекта *Безбедносћ на инћернету – ћревенција и едукација* и током 2026. године одржавање обука од јавног интереса као облика програма сталног стручног усавршавања наставника/наставница, васпитача/васпитачица и стручних сарадника/стручних сарадница под називом *Кораци ка доброј ћримени електћронских уређаја и ненасилној комуникацији у онлајн окружењу*, које за циљ имају повећање безбедности ученика/ученица приликом коришћења дигиталних технологија, са посебним освртом на предузимање потребних мера у циљу превенције, едукације и спречавања електронског насиља у популацији деце у основним и средњим школама.

Начин извођења и садржај програма обуке неће се мењати у односу на начин и садржај програма обуке, како је он одобрен и реализован у претходном периоду - представиће се Национална платформа за превенцију насиља, која укључује децу *Чувам ње*, сам пројекат *Безбедносћ на инћернећу – ћревенција и едукација*, резултати истраживања под називом *Насиље на инћернећу у основним школама у Војводини из ћерсћекћиве родићелја и ученика*, које је Завод спровео 2021/22. школске године, а одржаће се и излагање о дигиталном насиљу – теоријски оквир, друштвени контекст, изазови, последице и радионице за наставнике/наставнице, директоре/директоре и стручне сараднике/стручне сараднице, које доприноси подизању свести учесника о самом значењу дигиталног насиља, могућностима и начинима реаговања на насилничко понашање, могућим начинима превенције од насиља, улози школе у превенцији дигиталног насиља, њене улоге и обавезе после откривеног насилничког чина и сл. Учесници обуке су у могућности да погледају и кратак филм едукативног карактера под називом „Порука“, који је снимљен у сарадњи са ученицима Гиманзије „Лаза Костић“ из Новог Сада и Радио-телевизије Војводине.

Остварени резултати пројекта ће се огледати кроз повећање свести и обучености ученика у циљу заштите од насиља које настаје коришћењем дигиталних технологија, као и бројем реализованих обука, односно бројем учесника који ће присуствовати тим обукама.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Педагошки завод Војводине.

3.3. СОЦИО-ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕЊЕ И ПОДРШКА МЕНТАЛНОМ ЗДРАВЉУ УЧЕНИКА

Социо-емоционално учење је процес током којег деца усвајају и примењују знања, ставове и вештине потребне да разумеју и управљају осећањима, да постављају и остварују циљеве, да осећају и показују емпатију према другима, да делотворно комуницирају, да доносе одговорне одлуке, да буду способна да решавају проблеме, да граде пријатељства, одржавају друштвене односе и буду асертивна – заузимају се за

себе не угрожавајући друге. Истраживања показују да осим што утиче на целокупан развој детета и доприноси квалитету живота, социјално-емоционално учење има утицај на понашање и школски успех, као и на дугорочна постигнућа у животу.

Циљ пројекта је пружање подршке наставницима, стручним сарадницима и директорима школа кроз одржавање стручних скупова. Учесници ће се на трибинама упознати са техникама које помажу деци да препознају и регулишу емоције, развију емпатију, постављају циљеве и решавају конфликте; имаће прилику да се упознају са начинима лакшег препознавања емоционалних и менталних изазова код ученика и са алатима за пружање адекватне помоћи, као и да се упознају са начинима јачања сарадње са породицом (технике за препознавање емоционалних и менталних тешкоћа код деце које могу пружити код куће – вежбе за смањење стреса). Поред ових приказа промовисаће се и обуке за наставнике са Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу „Чувам те“.

Ове представљене садржаје ће пратити и материјали у виду брошуре (опште информације о стресу код деце, контакти надлежних и компетентних организација које се баве овом темом, препоручени онлајн садржаји и сл.).

Остварени резултати пројекта ће се мерити бројем учесника који ће присуствовати тим стручним скуповима, а на крају трибине ће учесници испунити кратак упитник како бисмо стекли повратну информацију о успешном усвајању приказаних садржаја.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Педагошки завод Војводине.

3.4. ИНКЛУЗИВНА ПРАКСА НА РАНОШКОЛСКОМ УЗРАСТУ

Инклузивно образовање има за циљ да на одговарајући начин омогући сваком детету, без обзира на способности, тешкоће (инвалидитет, сметње у развоју и сл.) или социјално порекло да учи у заједничком окружењу са својим вршњацима, са циљем једнаког приступа квалитетном образовању и развоју потенцијала, јер је право на образовање основно људско право. Инклузивно образовање се спроводи тако што

образовна установа прилагођава образовно-васпитне активности детету кроз индивидуализацију, попут индивидуалног оперативног плана уз педагошку подршку и кроз развијање политике и културе школе која подржава све ученике. По принципу разноликости инклузивно образовање укључује и ученике са сметњама у развоју, са тешкоћама у учењу, као и даровиту и децу из маргинализованих група.

Предуслов за остваривање инклузивног образовања умногоме зависи од компетенције запослених. Капацитет запослених у систему образовања се унапређује кроз иницијално образовање и континуирано стручно усавршавање.

Циљ пројекта је побољшање васпитно-образовног рада у инклузивном, мултикултуралном контексту у основним школама у којима се настава одвија и на језицима националних мањина – националних заједница, на територији АП Војводине.

Са циљем пружања подршке у стручном усавршавању запослених у образовању на пољу инклузије ученика са потешкоћама у усвајању градива, Педагошки завод Војводине током 2026. године планира креирање и реализацију стручног скупа на неком од језика националних мањина – националних заједница на којима се одвија васпитно-образовни рад. Трибина, као облик стручног усавршавања, биће намењена усавршавању учесника који ће након уводног излагања стручно расправљати о теми и представити примере добре праксе.

Циљну групу представљају наставници разредне наставе, односно сви запослени у образовању који имају потребу за проширивањем својих знања и вештина у домену инклузије.

4. ИНОВАТИВНЕ МЕТОДЕ У НАСТАВИ

4.1. ПРИМЕНА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Информационо-комуникационе технологије (ИКТ) узрокују различите врсте промена у свим сегментима друштва, доприносећи његовом развоју и напретку. У контексту образовања, коришћење потенцијала, ИКТ-а има значајну улогу у креирању одговарајућег окружења за учење. Ефикасна и ефективна примена савремених технологија у васпитно-образовном систему потенцијално доприноси адекватном одговору на изазове информационог доба и утиче на развој друштва и нових знања. У том процесу значајна улога припада васпитачима, који су се појавом нових технологија нашли пред новим изазовима.

Савремена наставна технологија од васпитача захтева познавање модерних концепата, метода и алата, као и компетенције у примени информационих технологија. С обзиром на значај стицања нових искустава и компетенција наставника у реализовању учења и наставе на свим нивоима образовног система, од предшколског до академског, настао је пројекат *Примена ИКТ у ђредшколским установама*.

Циљ пројекта је унапређивање васпитања и образовања деце у предшколским установама, применом савремених и иновативних метода у ИКТ окружењу, коришћењем савремених наставних средстава у свакодневном раду предшколских установа.

Специфични циљеви програма усмерени су на препознавање потреба за ефикасним коришћењем ИКТ ресурса у савременом образовању и васпитању. Извршено је истраживање коришћења нових технологија у настави у предшколским установама на територији АП Војводине. Упитник је послат у четрдесет осам предшколских установа на територији АП Војводине, а повратна информација је стигла из тридесет предшколских установа.

Истраживачки задаци односили су се на:

- испитивање материјално-техничке опремљености васпитно-образовне установе,
- испитивање искустава васпитача у вези са коришћењем ИКТ-а у процесу планирања, припремања, реализације и евалуације васпитно-образовног рада,
- самопроцену оспособљености васпитача за коришћење ИКТ-а у васпитно-образовном раду,
- испитивање начина оспособљавања васпитача за коришћење ИКТ-а у васпитно-образовном раду,
- испитивање потреба васпитача за унапређивањем услова за примену ИКТ-а у васпитно-образовном раду и
- испитивање заинтересованости васпитача за унапређивање својих компетенција за примену ИКТ-а у васпитно-образовном раду.

Резултати истраживања показују да су васпитачи заинтересовани за унапређивање својих ИКТ компетенција, а највише интересовања показали су за обуку у функцији побољшања знања и умења за адаптацију и креирање дигиталног материјала, затим за планирање примена информатичких технологија у васпитно-образовном раду, као и за примену система за управљање учењем, тако да Завод у 2026. години планира следеће активности:

- наставак представљања резултата истраживања учесницима у пројекту и стручној јавности у сарадњи са ресорним одборима за образовање Националних савета националних мањина – националних заједница,
- обуке васпитача/васпитачица, директора/директорки и стручних сарадника/стручних сарадница у предшколским установама за самосталну примену знања и вештина из информационих технологија и примери добре праксе (који ће користити васпитачима/васпитачицама за припрему материјала).

Остварени резултати пројекта ће се мерити: бројем реализованих програма обуке, бројем учесника/учесница који ће похађати програме обуке, евалуацијом

програма обуке од стране учесника/учесница и степена усвојености стечених знања и вештина учесника/учесница.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Завод.

4.2. ЕВАЛУАЦИЈА ЕФЕКТА ДУАЛНОГ ОБРАЗОВАЊА

Циљ пројекта је унапређивање дуалног образовања и васпитања, који се на језицима националних мањина - националних заједница, реализује кроз подизање нивоа и квалитета компетенција ученика у стручном образовању.

Резултати истраживања која су спроведена у минулом периоду, показују да запослени у школама у значајној мери познају регулаторна документа, при чему чланови Тима за реализацију дуалног образовања (координатори учења кроз рад, чланови тима за каријерно вођење, руководство и стручна служба школе) значајно боље познају и одредбе Закона о дуалном образовању („Сл. гласник РС“, бр. [101/2017](#), 6/2020 и 76/2023) и одговарајуће планове и програме наставе и учења, у односу на наставнике, као и да запослени у средњим стручним школама, који су били укључени у неки од облика институционалне припреме за дуално образовање, у поређењу са онима који нису, значајно боље познају одредбе Закона о дуалном образовању („Сл. гласник РС“, бр. [101/2017](#), 6/2020 и 76/2023). Истраживање бележи разлике у ставовима запослених у зависности од улоге у дуалном образовању и укључености у неки од модела институционалне припреме за овај образовни модел.

Истраживачки налази показују да су, према мишљењу запослених у средњим школама, најслабије развијени следећи елементи планирања, реализације и евалуације дуалног образовања:

- укљученост свих заинтересованих страна на локалном нивоу;
- приступ вишим нивоима образовања;
- осигурање квалитета и праћење ефикасности дуалног образовања на свим нивоима и

- усклађеност са потребама послодаваца и тржишта рада.

У циљу унапређивања партнерства школе и послодаваца предлаже се интензивније укључивање екстерних чинилаца, који би могли допринети унапређивању сарадње између школе и привредних субјеката, као што су: Министарство просвете, Привредна комора Србије/Војводине, Национална служба за запошљавање, школске управе, локалне самоуправе.

На основу изнетих предлога, Завод ће у наредном периоду, у оквиру својих активности, пратити развој процеса дуалног образовања на територији АП Војводине, са посебним освртом на кључне екстерне чиниоце, а као такви су препознати инструктори дуалне наставе, као фактор кохерентности свих учесника, а очекује се још значајније учешће привредних субјеката у процесу унапређивања пројекта.

Након успешно спроведене друге фазе истраживања, у оквиру пројекта *Евалуација ефикасија дуалног образовања у Војводини – стварање, изазови, њихово решавање*, и следећих изведених закључака:

- дуално образовање испуњава свој основни задатак – оспособљавање ученика за одређене профиле и повећање могућности запошљавања,
- значајно је посебну пажњу посветити омогућавању приступа различитим подручјима рада у оквиру истог образовања,
- потребно је преиспитати садржај, обим и структуру плана и програма наставе и учења појединих образовних профила (нпр. *електричар, индустријски механичар, бравар – заваривач*), јер у пракси није могуће реализовати садржај програма зато што:
 - није прилагођен развојним могућностима ученика средњошколског узраста;
 - није могуће обезбедити услове за практичну обуку ученика у једној компанији;

- уопште није могуће обезбедити услове за практичну обуку током сваке школске године (нпр. реконструкција трафостанице),
- у циљу унапређивања квалитета плана и програма наставе и учења потребно је формирати удружења координатора истих и/или сродних образовних профила из више школа,
- потребно је преиспитати планирани временски оквир (број часова) за реализацију појединих модула,
- поред професионалности и ентузијазма у остваривању радних задатака, координатори учења кроз рад су превише оптерећени и требало би им обезбедити додатну подршку колега у оквиру дуалног образовања,
- најзначајније тешкоће у планирању, реализацији и вредновању дуалног образовања су:
 - осигурање квалитета и праћење ефикасности на свим нивоима;
 - укључивање свих заинтересованих страна на локалном нивоу;
 - обезбеђивање приступа вишим нивоима образовања,

Педагошки завод Војводине ће у оквиру својих активности и овлашћења спровести појачану сарадњу са струковним организацијама у склопу пројекта дуалног образовања у Србији, и то кроз презентацију резултата истраживања, као и организовање обуке наставника општеобразовних предмета, у склопу подршке непосредним учесницима у реализацији дуалног образовања (наставе).

На основу спроведене субаналитичке анализе и изведених закључака из истраживања које је спроведено у јануару 2023. године, а чији су резултати представљени у првом кварталу 2023. године на стручном скупу *Анализа улога у средње школе и сарадња на јачању рада у АП Војводини у контексту примена сарађивањских докумената*, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, у другој половини 2024. године

спроведено је истраживања *Анализа по потреба привреде у сврху уписа у средње школе.*

Наведени пројекат је за циљ имао анализу потреба привреде у градовима Зрењанин и Суботица и Општини Инђија, у циљу планирања уписа у средње школе. Истраживачки задаци пројекта су били следећи:

1. Испитати демографске потенцијале градова Зрењанин и Суботица и Општине Инђија за упис у средње школе, према Попису становништва у Републици Србији из 2022. године.
2. Утврдити број и структуру незапослених лица са завршеном средњом школом са територије градова Зрењанин и Суботица и Општине Инђија.
3. Испитати актуелне потребе за врстом средњошколских образовних профила и бројем извршилаца у великим, средњим, малим и микро предузећима у градовима Зрењанин и Суботица и Општини Инђија.
4. Испитати процену потреба у наредном петогодишњем периоду за врстом средњошколских образовних профила и бројем извршилаца у великим, средњим, малим и микро предузећима у градовима Зрењанин и Суботица и Општини Инђија, са посебним освртом на образовне профиле у којима се настава одвија по дуалном систему.

Представљање резултата истраживања обавиће истраживачки тим Педагошког завода Војводине заједно са представницима Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, у првој половини 2026. године.

Планиране активности ће се реализовати у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, привредним коморама Србије и Војводине, школама и привредним субјектима, укљученим у пројекат дуалног образовања, ЗУОВ-ом, Министарством просвете и струковним организацијама и установама. Сви резултати досадашњих истраживања ће се јавности учинити у потпуности доступном на сајту Завода.

Одговорне институције за реализацију програма: Завод, заједнице средњих стручних школа, Привредна комора Војводине, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице, ЗУОВ, Министарство просвете, образовне установе у којима се изводи дуална настава и одбори за образовање националних савета националних мањина - националних заједница.

4.3. КРЕАТИВНИ НАСТАВНИК У ДИГИТАЛНОМ ОКРУЖЕЊУ

Циљ пројекта је унапређивање образовања применом савремених и иновативних метода у дигиталном окружењу, коришћењем савремених наставних средстава у свакодневном раду у предметима од значаја за националне мањине, као и у информатичком образовању. Специфични циљеви програма усмерени су на препознавање потреба за ефикасним коришћењем дигиталних ресурса у савременом образовању и васпитању.

Планиране активности обухватају оспособљавање запослених у образовним институцијама за самосталну примену знања и вештина из информационих технологија кроз програме сталног стручног усавршавања и напредовања.

Резултати истраживања *Коришћење ИКТ алата у настави у основним школама*, које је Завод спровео током 2023. године, показали су да постоји потреба за подизањем нивоа информатичке оспособљености. На основу тога, током 2026. године, планира се организовање стручних скупова у школама на територији АПВ.

Приликом представљања резултата досадашњих истраживања, планира се укључивање аутора најбољих радова приказаних на стручним скуповима одржаним 2023, 2024. и 2025. године. Издавању публикације под називом *Коришћење ИКТ алата у основној школи у Војводини- примери добре њраксе* у едицији *Мала њедагошка библиотека 13*, приступиће се по завршетку прикупљања целокупног материјала.

Остварени резултати пројекта могу се мерити бројем реализованих стручних скупова, бројем учесника који су присуствовали стручним скуповима, као и евалуацијом стручних скупова од стране учесника.

У склопу праћења етичности коришћења вештачке интелигенције (ВИ/AI), Завод ће интензивирати сарадњу са високошколским установама које су већ дужи низ година укључене у пројекте везане за процену утицаја вештачке интелигенције на различите социјалне и привредне области, а посебно образовање.

Одговорна институције за реализацију пројекта је Завод.

4.4. УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ РУМУНСКОГ ЈЕЗИКА У ПРВОМ И ДРУГОМ ОБРАЗОВНОМ ЦИКЛУСУ

Циљ пројекта је унапређивање васпитно-образовног рада кроз примену иновативних метода у основним школама у којима се настава одвија на румунском наставном језику, у првом и другом образовном циклусу на територији АП Војводини.

Погледање читања са разумевањем и писања код ученика трећег разреда основне школе из наставног предмета Румунски језик и књижевност је планирани пројекат који ће 2026. године реализовати Завод, са циљем побољшања квалитета образовања у свакодневном раду у предметима од значаја за румунску националну мањину.

Специфични циљеви програма су оснаживање наставника/наставница за реализацију наставног предмета Румунски језик и књижевност, мотивисање наставника/наставница, подизање квалитета извођења наставе у складу са општим стандардима постигнућа за матерњи језик за крај првог циклуса основног образовања и васпитања.

У оквиру пројекта током 2026. године планира се израда креативних радних листова за подстицање читања са разумевањем и писања код ученика другог и трећег разреда основне школе, на румунском језику и писму, који ће пружити подршку наставницима/наставницама у њиховом професионалном раду и развоју одржавањем стручних скупова, односно, стручно усавршавање наставника/наставница, који изводе наставу предмета Румунски језик и књижевност.

За реализацију пројекта планиране су следеће активности:

- формирање стручног тима за реализацију пројекта, у оквиру Завода;
- ангажовање спољних сарадника на реализацији пројекта који ће учествовати у изради радних листова креативних вежби и задатака за читање и писање на румунском језику,
- уређивање и издавање радних листова из предмета Румунски језик и књижевност, за трећи разред основне школе, на румунском језику,
- одржавање стручних скупова за наставнике основних школа где се насатава изводи на румунском језику и представљање радних листова из предмета Румунски језик и књижевност у првом образовном циклусу.

Остварени резултати пројекта мериће се бројем реализованих стручних скупова, бројем учесника који су присуствовали стручним скуповима, као и евалуацијом стручних скупова од стране учесника.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Завод.

4.5. УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ МАТЕМАТИКЕ У ПРВОМ ОБРАЗОВНОМ ЦИКЛУСУ НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Циљ пројекта је унапређивање наставе математике кроз примену иновативних метода рада и савремених дидактичких приступа, који ће бити представљени у збиркама задатака и радним листовима на језицима националних мањина. Пројекат је усмерен на подршку ученицима и наставницима у првом и другом образовном циклусу, са посебним акцентом на унапређивање квалитета наставе на матерњим језицима националних заједница.

У 2026. години биће израђена и објављена збирка задатака и радни листови из предмета Математика, за четврти разред основне школе, на мађарском наставном језику.

Педагошки завод Војводине ће у оквиру својих активности и овлашћења спровести појачану сарадњу са стручним организацијама и високошколским установама, кроз организовање радних и тематских састанака намењених реализацији пројекта.

Планиране активности за реализацију пројекта:

- формирање стручног тима за реализацију пројекта у оквиру Завода;
- ангажовање спољних сарадника са Учитељског факултета на мађарском наставном језику у Суботици;
- ангажовање стручних сарадника који ће учествовати у припреми и изради збирке задатака и радних листова;
- организовање радних и тематских састанака са учесницима пројекта;
- организовање радних сусрета ради усклађивања садржаја и уређења коначне верзије материјала;
- уређивање, лектура и припрема публикације за штампу;
- објављивање дигиталне верзије публикације у доступном формату.

Резултати пројекта биће процењени спровођењем евалуације и анализе, чији ће налази служити за планирање будућих активности, као и за даље унапређивање наставног процеса и развијање компетенција наставника.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Педагошки завод Војводине.

4.6. УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ - ИЗРАДА ПРИПРЕМЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЧАСОВА НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА КОЈИ СЕ ИЗВОДЕ НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА - НАЦИОНАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА У ПРВОМ И ДРУГОМ ОБРАЗОВНОМ ЦИКЛУСУ

Циљ овог пројекта је израда припрема за реализацију часова наставних предмета који се изводе на језицима националних заједница, у складу са планом и програмом наставе и учења за трећи разред основне школе.

Док су код већине издавачких кућа на српском наставном језику већ доступне припреме за реализацију наставних јединица које прате садржаје уџбеника, на језицима националних заједница још увек не постоје јединствене и стандардизоване припреме. Реализацијом овог пројекта биће израђене припреме које ће омогућити уједначен, квалитетан и педагошки усклађен приступ настави на језицима националних мањина.

У 2026. години припреме за реализацију часова биће израђене и објављене за предмет Мађарски језик и књижевност, за трећи разред основне школе.

Педагошки завод Војводине ће у оквиру својих редовних активности и овлашћења спровести појачану сарадњу са стручним организацијама и институцијама релевантним за реализацију пројекта, кроз организовање радних и тематских састанака, као и радног викенда намењеног припреми материјала.

Планиране активности у оквиру пројекта:

- формирање стручног тима за реализацију пројекта у оквиру Завода;
- ангажовање спољних сарадника са Учитељског факултета на мађарском наставном језику у Суботици;
- ангажовање стручњака са Одсека за мађарски језик и књижевност Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду;
- укључивање стручних сарадника који ће учествовати у изради припрема за часове из Мађарског језика и књижевности, за трећи разред основне школе;
- организовање радних и тематских састанака са укљученим учесницима;
- организовање радног викенда за интензивну израду припрема;
- уређивање и припрема публикације са припремама за трећи разред и
- објављивање дигиталне верзије публикације у доступном формату.

Остварени резултати пројекта биће проверени спровођењем одговарајућег истраживања и евалуације. Добијени резултати користиће се за планирање активности у наредним годинама, као и за унапређивање квалитета наставног процеса и развијање компетенција наставника.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Педагошки завод Војводине.

4.7. УНАПРЕЂИВАЊЕ НАСТАВЕ ХЕМИЈЕ У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Циљ пројекта је израда збирке контролних задатака из хемије за ученике основних и средњих школа на језицима националних мањина, у складу са важећим образовним стандардима и наставним плановима и програмима.

Пројекат има за циљ да наставницима хемије омогући ефикаснију процену знања ученика, а ученицима да олакша усвајање наставног садржаја.

Током 2026. године биће израђена и објављена збирка контролних задатака из предмета Хемија за осми разред основне школе, на мађарском наставном језику.

Реализација пројекта почеће анализом образовних стандарда и плана и програма наставе и учења за наставни предмет Хемија за осми разред основне школе, на мађарском наставном језику. У наредној фази радиће се на изради задатака уз ангажовање спољних сарадника, након чега ће уследити лектура и стручна провера садржаја. Пре завршетка пројекта, задаци ће бити тестирани у пилот програму у неколико школа, што ће омогућити прикупљање повратних информација и уношење потребних корекција.

Контролни задаци ће бити доступни у штампаном облику као и у дигиталном ПДФ формату на сајту Завода, што ће наставницима омогућити лакшу доступност.

Очекује се да ће у 2026. години бити израђено двадесет до тридесет тестова који ће обухватити све наставне теме предвиђене програмом за осми разред.

Израда ових задатака значајно ће допринети унапређењу квалитета наставе хемије, као и објективнијој и прецизнијој процени постигнућа ученика.

Одговорна институција за реализацију пројекта је Завод.

Средства за финансирање делатности и програмских активности Завода у 2026.

години

Укупна планирана средства за финансирање делатности и програмских активности Завода у 2026. години износе 38.174.400,00 динара и то: буџетска средства су 36.674.400,00 динара, а додатна средства су 1.500.000,00 динара, од чега сопствена средства буџетских корисника — 400.000,00 динара, а нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година - додатна средства – 1.100.000,00 динара.

Обим и распоред наведених средства усклађен је са апропријацијама утврђеним Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2026. годину („Сл. лист АПВ“, бр. 63/2025) у Разделу 06 – Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине- националне заједнице, Глава 01 - Индиректни корисници у области развоја образовања, Програм 2001 - Уређење, надзор и развој свих нивоа образовног система, Програмска активност 1005 – Развој стручно-истраживачког рада у области образовања – Финансирање делатности Педагошког завода Војводине.

Елементи програмске структуре Завода

Циљ 1 - Унапређивање ефикасности и вредновања система образовања и васпитања као и родно праћење учесница/учесника на стручним усавршавањима

Индикатор 1.1 - број стручних мишљења, односно стручних оцена о предлозима правилника о плановима наставе и учења, уџбеницима, приручницима, додатним наставним средствима, дидактичким средствима и дидактичким игровним средствима

Број стручних мишљења је у директној вези са бројем захтева за достављањем мишљења, која Завод добија од Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, односно која се добијају од Министрства просвете Републике Србије, националних савета националних мањина и лиценцираних издавача уџбеника. Министарство просвете Републике Србије доноси,

односно мења или допуњује планове и програме наставе и учења и утиче на број захтева за достављање мишљења.

Вредност Индикатора 1.1

Базна вредност	2026	2027	2028
*31	25	25	25

*Базна вредност је из 2024. године

Извор верификације: подаци Педагошког завода Војводине и Покрајинског секретаријата за обрзовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице

Индикатор 1.2 - број учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања

Ова програмска активност укључена је у родно одговорно буџетирање. Индикатор мери само обухват учесника/учесница на стручним усавршавањима из области унапређивања, ефикасности и вредновања образовања и васпитања.

Вредност Индикатора 1.2

Базна вредност	2026	2027	2028
2053*	4500	4500	4500

* Базна вредност је из 2024. године

Извор верификације: подаци Педагошког завода Војводине

Индикатор 1.3 - број учесника на стручним усавршавањима из области унапређивања ефикасности и вредновања образовања и васпитања

Ова програмска активност укључена је у родно одговорно буџетирање. Индикатор мери само обухват учесника/учесница на стручним усавршавањима из области унапређивања, ефикасности и вредновања образовања и васпитања.

Вредност Индикатора 1.3

Базна вредност	2026	2027	2028
318*	450	450	450

* Базна вредност је из 2024. године

Извор верификације: подаци Педагошког завода Војводине

Распоред пројектованих средстава

4. за функционисање Завода и пружања подршке реализацији пројеката (делатност Завода) у износу од 33.571.900,00 динара,
5. за инвестиције – набавка опреме и нематеријалне имовине 800.000,00 динара, и
6. за програмске активности Завода 3.802.500,00 динара.

Редни број	Активност	Износ
1	Функционисање и подршка пројектима (делатност)	33.571.900,00
2	Инвестиције – набавка опреме и нематеријалне имовине	800.000,00
3	Ефикасност система образовања и васпитања (директни трошкови)	550.500,00
4	Образовање у мултикултуралној школи (директни трошкови)	1.320.000,00
5	Васпитно-образовни рад на раношколском и средњошколском нивоу (директни трошкови)	250.000,00
6	Иновативне методе у настави (директни трошкови)	1.682.000,00
Укупно		38.174.400,00
Извори	01 00 – Општи приходи и примања буџета	36.674.400,00
	04 00 – Сопствени приходи буџетских корисника	400.000,00
	13 06 – Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година – додатна средства	1.100.000,00

Распоред средстава за наведене активности приказан је у следећој Табели:

Ек. кл.	Функционисање и подршка пројектима (делатност)	Инвестиције	Ефикасност система образовања и васпитања (директни трошкови)	Образовање у мултикултуралној школи (директни трошкови)	Васпитно-образовни рад на раношколском и средњошколском нивоу (директни трошкови)	Иновативне методе у настави (директни трошкови)	Укупно планирана средства	Намена
1	2	3	4	5	6	7	8(2+3+4+5+6+7)	9
411	20.128.351,71						20.128.351,71	Плате за 9 запослених на неодређено време и 1 именовано, односно постављено лице на одређено време (директор)
412	3.049.445,28						3.049.445,28	Социјални доприноси на терет послодавца
413	330.000,00						330.000,00	Претплатне месечне карте за превоз на рад и са рада у јавном саобраћају за запослене, за новогодишње дечије пакетиће и друге накнаде у натури у Заводу
414	405.000,00						405.000,00	Боловања преко 30 дана, помоћ запосленима, помоћ у медицинском лечењу
415	1.413.603,01						1.413.603,01	Трошкови превоза запослених на рад и са рада
416	350.000,00						350.000,00	Јубиларне награде за запослене који то право остварују
421	2.022.000,00						2.022.000,00	Трошкови провизије Управе за трезор, трошкови струје, грејања, водовода и канализације, одношења смеће, телефонски, поштански трошкови,

								интернет, трошкови осигурања објекта, опреме и запослених, закуп имовине и опреме као и други режијски трошкови у Заводу
422	990.000,00						990.000,00	Трошкови дневница, превоза, смештаја, и осталих трошкова на службеним путовањима
423	2.255.500,00		550.500,00	1.020.000,00	50.000,00	1.372.000,00	5.248.000,00	Административне и компјутерске услуге, услуге образовања и усавршавања запослених, штампања књига, приручника, зборника, трошкови објављивања огласа, тендера као и друге услуге информисања, накнада спољним члановима управног и надзорног одбора, адвокатске услуге, плаћање услуга члановима стручних комисија, односно услуга стручњака оних образовних профила којима Завод не располаже, а неопходни су за давање одређених стручних оцена, мишљења о рукописима уџбеника, приручника, додатних наставних средстава, дидактичких средстава и дидактичких игровних средстава, а који ће бити ангажовани по основу уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима којима се

								ангажују извршиоци за обављање послова за којима се потреба јавља само у одређеном периоду године, као и за друге потребе у Заводу, услуге за домаћинство и угоститељске услуге у вези организовања конференција и семинара и других програмских активности у Заводу, трошкови репрезентације и поклона у Заводу као и остале опште услуге
424	350.000,00			300.000,00	200.000,00	310.000,00	1.160.000,00	Трошкови услуга потребних приликом реализације планираних пројеката из области образовања у Заводу и медицинске услуге
425	340.000,00						340.000,00	Трошкови текућег одржавања просторија и других потреба у Заводу, одржавања и поправке административне и друге опреме у Заводу
426	1.835.000,00						1.835.000,00	Трошкови набавке канцеларијског и другог административног материјала, набавка штампе и стручне литературе за запослене и друго у Заводу, набавка горива и другог материјала за саобраћај, набавка материјала (хартија, тонер, итд) за припрему и штампање разних публикација, зборника и других издања као и за друго

								у функцији реализације пројеката Завода, набавка хигијенских средстава, материјала за угоститељство и друго у Заводу, набавка потрошног материјала, резервних делова, ситног инвентара и других материјала за посебне намене у Заводу
444	3.000,00						3.000,00	Трошкова негативних курсних разлика
482	90.000,00						90.000,00	Пореске обавезе Завода, трошкови обавезних такси, новчаних казни, пенала и камата у Заводу
483	10.000,00						10.000,00	Трошкови новчаних казни и пенала по судским решењима у Заводу
512		600.000,00					600.000,00	Трошкови набавке намештаја, рачунарске опреме, уградне опреме и друге административне опреме за потребе Завода
515		200.000,00					200.000,00	Трошкови набавке софтвера и друге нематеријалне имовине у Заводу
	33.571.900,00	800.000,00	550.500,00	1.320.000,00	250.000,00	1.682.000,00	38.174.400,00	

У припреми Програма рада Педагошког завода Војводине за 2026. годину учествовала су одељења Завода - Развојно, Истраживачко и Издавачко, као и Секретаријат Завода, у складу са својим делокругом рада и својим овлашћењима.

Приликом израде Програма рада, првенствено се водило рачуна о актуелном стању у систему образовања и васпитања, о постављеним програмским циљевима, у складу са одговарајућим законским прописима из области образовања и васпитања и интерним актима Завода.

У Новом Саду, 26. јануара 2026. године

Педагошки завод Војводине

Управни одбор

Владан Бумбић, председник